

Motion till riksdagen 2013/14:So595

av **Johan Hultberg (M)**

Stärkt skydd av patienters personliga integritet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att se över patientdatalagen och Socialstyrelsens riktlinjer gällande tillgång till patientjournaler.

Motivering

Framväxten av elektronisk journalföring inom vårdsektorn har medfört att det har blivit enklare att få tillgång till patientjournaler, både för patienter och för vårdpersonal. Utvecklingen har både för- och nackdelar. Den främsta fördelen är en stärkt patientsäkerhet tack vare möjligheten att snabbare och enklare få tillgång till relevant information om patienten. Andra fördelar är en ökad kostnadseffektivitet och ökade möjligheter för patienten att dels själv få tillgång till journal, och därigenom hålla sig informerad om sjukdomstillstånd och behandling, dels få möjlighet att själv bestämma vilka vårdenheter som ska få tillstånd att ta del av journaluppgifterna.

Men öppenheten och enkelheten har också en baksida. Under 2013 kom det flera larm i media om att icke behöriga hade gått in och tjuvläst elektroniska patientjournaler. Enligt Vårdförbundets tidning Vårdfokus ökade antalet polisanmälningar från regioner och landsting på området från 24 fall år 2010 till 56 fall år 2012 (Vårdfokus webbupplaga april 2013). Det verkliga talet lär dock vara högre eftersom det många gånger kan vara svårt att avgöra vad som är ett övertramp. Dessutom kan det naturligtvis vara så att vårdpersonal kan avstå från att anmäla eller missa olovliga inloggningar.

Här finns uppenbara gränsdragningsproblem. Enligt patientdatalagen får bara den som har en vårdrelation till patienten gå in i en journal. Men när upphör en vårdrelation och hur definieras begreppet? Vårdpersonal får inte läsa journaler som inte berör dem men personal ska heller inte riskera en

Fel! Okänt namn på

anmälan när man gör sitt jobb och följer upp ett fall på ett ur behandlingssynpunkt försvarbart sätt.

Att det är så enkelt att få ta del av patientjournalerna ökar risken för tjänstefel och dataintrång, vilket i sin tur hotar den personliga integriteten.

Många landsting har ökat kontrollen. Det har skett förbättringar av systemen för loggranskningar och en skärpt attityd när det gäller misstänkta dataintrång.

Samtidigt upplevs patientdatalagen i vissa delar som otydlig och så även Socialstyrelsens tolkning av lagen. Patientdatalagen och Socialstyrelsens riktlinjer bör därför utvärderas och ses över. Dagens regler tycks öka risken för kränkningar av den personliga integriteten, vilket är allvarligt.

Stockholm den 25 september 2013

Johan Hultberg (M)